

Familie van „Jezus“ is er ook geweest: Maria, zijn broeders, en anderen, die Hem door bloedverwantschap zijn verwant geweest.

Maar familie van „Christus“ zijn zij, die, ook zonder dien bloedband, met Hem verbonden zijn door het geloof. Zij aanvaarden Hem in zijn ambt; kennen Hem als den ook voor henzelf levendmakenden Geest, en nemen Hem met al zijn weldaden aan, doende den wil zijns Vaders.

Deze familie van Christus nu is Hem een paaschgeschenk. Eerst moest zijn ziel een schuldoffer stellen. Dat is: de Knecht des Heeren, in wien wij uiteindelijk den Messias eeren, moest zich in den dood geven, en dit met borgtochtelijke intentie. En deze weg der zelfvernietiging zou dan naar goddelijke rechtswijzing het pad wezen voor zijn familie-werving. Want „zaad“ zien, beteekent: kinderen zien. Welke kinderen? Wat voor kinderen? Het zijn leerlingen, hoorders van zijn Woord, geboren uit de belofte, kinderen Gods, die Hem „gegeven“ zijn, Hebr. 2: 13. Hij vormt met deze kinderen, met dit „volk“, een familie; zij is Zijn familie. Want door zijn dood heeft Hij aan deze kinderen een rechtsbasis geschapen, waarop zij MOGEN leven. Tevens heeft Hij door zijn opstanding (Hij, die ZICH offert, is meer dan lam, doch is ook priester) hen met zijn Geest vervuld; Hij heeft alzo voor hun leven een krachtbron geopend, waardoor zij KUNNEN leven.

En dus is Hij de tweede, laatste Adam, levendmakende Geest. De eerste Adam krijgt zijn familie; de tweede scheidt ze. De eerste is geen schepper van de zijnen; hij is met hen, zij zijn met hem geschapen. Maar tot den tweeden Adam zeggen de zijnen: mijn Heere en mijn God.

En nu zal de tweede Adam, de Knecht des Heeren, zijn familie altijd „zien“. Ze voor zich zien, en om zich heen zien. Met één offerande kon Hij volstaan; de priester bracht het schuldoffer eens en voor goed. Maar gelijk ieder priester zijn offer overleefd, om de vrucht der offerande te kunnen administreeën, d.w.z. toe-dienen, zoo heeft ook deze Priester het lam overleefd, d.w.z. Hij heeft zich zelf als lam overleefd. Aardsche priesters overleven wel een lam, maar niet den lammeren-toevoer: want die doorloopt de vele eeuwen, die aan het Eene Lam voorafgegaan zijn. Maar deze Priester overleefd zich zelf als Lam; en aangezien er maar één Lam is als Hij, en geen tweede, derde, ooit meer noodig is — de tweede Adam is de laatste tevens — daar is geen nieuwe toe-voer van offeranden meer vereischt: Hij overleefd dus zich als Lam, en ook den toevoer van de offeranden. Dien toevoer staakt Hij. Dus staat het met Hem zóó: Hij moet en kan op één dag offeren, en alle dagen administreeën; Hij leeft alle dagen om voor zijn familie te handelen.

En wijl deze zijne administratie krachtig is, en uiterst werkzaam, daarom zal Hij zaad zien. Hij bidt ze naar zich toe: Zijn bidden is: den rechtsgrond, die aan zijn familie de vergunning om te leven schied, in werking doen komen; de vergunning wordt dan ook uit de theoretische in de praktische sfeer overgebracht; dat is: er zijn er, en er komen er, AAN WIE concreet het vergunde toebedeeld wordt. Hij kan geen veldheer zonder leger, geen koning zonder onderdanen, geen licentie-schenker zonder licentiaten wezen. En Hij trekt ze ook naar zich toe; dit doet Hij door zijn Geest. Die wederbaart de doode familie van Adam, inzooverre zij door Hem met God verzoend wordt, opdat ze zijn familie worde, vleesch van zijn vleesch, en been van zijn been. En in hun sterfbed bekaamt die Geest van Hem zijn sterkste triumpfen: in éénen oogenblik haalt Hij hen boven: familie kan familie, vleesch kan vleesch niet missen. Hij is hun vleesch en been, en dit door éénen Geest.

En als ze samen aan de tafel van zijn nachtmal zitten, ja, ook dan „ziet“ Hij zijn zaad.

K. S.

KERKELUK LEVEN

BATAVIA c.a. EN WIJ, II. (Slot.)

II. Maar nu de groote vraag: wat moeten onze vrijgemaakte kerkleden ginds met dit gemanoeuvrere? Men zegt, dat er meer dan 600 ginds zitten, de handen in het haar.

Ik kan me voorstellen, dat ze in de war komen. Ze kunnen redeneeringen volgen als de onderstaande. Ik wil ze meteen maar van een kantteekening voorzien.

a) We komen hier in Batavia (of elders) aan. Daar hebben we een plaatselijke kerk. Die is weer een ding apart, vooral voor het besef van een „vrijgemaakte“. Zoolang die plaatselijke kerk geen valsche kerk is gebleken, of een scheurkerk, moeten we beginnen, ons daarbij aan te sluiten. Zoo niet, dan loopen we gevaar, zelf „scheurmaker“ te worden.

KANTTEKENING: De redeneering is goed bedoeld, maar onjuist. Een plaatselijke kerk, die tot een bepaald verband behoort, wordt mede getypeerd door de officieel door het verband genomen besluiten, TENZIJ ze zich daarvan vrijgemaakt heeft, de gemeenschap onderhoudende met hen, die

de goddelooze besluiten hebben afgewezen, deswege zijn uitgeworpen, nadat revisie ettelijke malen geweigerd is. Batavia nu heeft zich niet vrijgemaakt, voegde zich nog onder de kerken die uitgeworpen hebben, staat daar niet blanco tegenover, en kan dus eerst met ons gemeenschap hebben, gelijk wij met haar, indien ze zich heeft vrijgemaakt. Op mogelijke zelfstandig-wording loopen we niet vooruit: laat alle dingen, vooral kerkelijke Linggadjadi's, eerlijk en met orde geschieden. En aangezien Linggadjadi's bezegelen de revolutie, kunnen zelfs de kerkelijke Linggadjadi's niet eerlijk en met orde geschieden. Zoolang Batavia in het verband is, moet het daaraan gehouden worden. Dat Batavia saboteert is wel waar, maar is ook in hooge mate ongeestelijk; het is net zoo slecht als het synodale drijven. Saboteeren is ongeestelijk, vrijmaken is geestelijk. Men moet niet met saboteurs aan de tafel gaan zitten maar met gehoorzamen. Sabotage is scheuring van alle mogelijke kerkverband. Vrijmaking is herstel van het rechte kerkverband, en werkelijk-making van zijn hernieuwde functiëering. Een plaatselijke kerk, welke de besluiten der valsche saboteert, wordt daarmee geen ware. Een roomsche parochie, die den paus saboteert, is daarmee nog geen belijdende protestantsche.

b) Batavia schreef, d.d. 11 Januari 1946, aan de synode der uitwerpers: „Wij achten het gevaar(!) niet uitgesloten(!), dat het streven(!) om niet-centrale(!) waarheden van ons christelijk geloof steeds soberper te willen formuleeren en goddelijke verborgenheden in woorden te willen uitdrukken, en dan onze formuleringen en uitdrukkingen bindend te verklaren, als leer der kerk, noodeloos de eenheid der kerk bedreigt(!)“. Welnu, is dat geen prachtig anti-synodalistisch zinnetje?

KANTTEKENING: Heelmaal niet prachtig. Let op die voorzichtige formuleringen, op dat blijven hangen in algemeene frasen, en het ontduiken van de concrete kwesties, kenbaar in de vijf vragen met „ja“ of „neen“ te beantwoorden. Bovendien: dit zinnetje zullen alle synodocraten met een roerend amen willen overnemen, dadelijk. Alleen maar: zij zeggen erbij, dat WIJ de scheurmakers, ja (zie Knickerbocker Weekly) de ketter-jagers zijn (omdat we hun binding..... afwezen). Ze zullen zeggen: we hebben centrale waarheden gehandhaafd tegen de semi-remonstranten. Ze hebben gezegd: de zakelijke inhoud moet gehandhaafd worden. En Batavia doet daaraan mee; want het is nu al bijna April 1947, en de vervangings-onzedelijkheid kwam inmiddels ook nog voor den dag, weer met binding. Bovendien: Barthianen, liberalisten, kunnen precies hetzelfde mooie zinnetje onderteekenen. En Baynick, niet te vergeten, die toch maar dapper heeft meegedaan aan de uitwerping van wie de betwiste zinnetjes niet als Gods Woord wilden eeren. In Nederland heeft hij de uitwerping nodig, om de synthese-beweging te beschermen tegen de groep, die haar niet wilde; en in Indië zulke mooie zinnetjes, om de synthese-beweging door te zetten. Batavia is ook van die synthese-beweging niet vrij: barthiaansche dominees, van de „Protestantsche kerk“ mogen ook den preekstoel op.

c) Batavia wil geen uitspraak doen, en poogt zelfstandig te worden. Is dat geen goed teken?

KANTTEKENING: Als twee hetzelfde doen is het niet hetzelfde. Behalve alles, wat hierboven gezegd is, merken we nog op: Batavia HEEFT helpen „uitspreken“ (door zich niet vrij te maken); bovendien zijn niet alleen die uitspraken van '42 in geding, maar dat heele hiërarchische kerkrecht. Wie dat niet verwerpt, heeft geen andere keus meer. Dat men de protestantsche kerk in Indië in de armen valt, bewijst al, dat men het kerkrecht niet meer nauw neemt.

d) Batavia's kerk aanvaardt geen anderen grondslag dan de drie formulieren: wat wil een vrijgemaakte nog meer?

KANTTEKENING: We willen eerst de formulering van dien „grondslag“ weten. Wie Barthianen toelaat, aanvaardt de drie formulieren NIET. Want Barthianen weerspreken ze op alle punten, met name in de fundamenteën. Ook Barthianen zeggen plechtig, dat ze „op den bodem“ der drie formulieren staan. Dat kan beteekenen: we aanvaarden ze als historische stukken, met respect — vanwege de bewogenheid, waarmee ze ontstaan zijn — te behandelen. Maar intusschen weerspreken ze ze toch. „Bodem“ is trouwens wat anders dan „grondslag“. Als Barthianen worden toegelaten op den kansel, zij, of andere ketteren, dan zijn de drie formulieren geen ACCOORD meer van gemeenschap.

e) Batavia laat vrijgemaakte predikanten (is er een voorbeeld???) en ambtsdragers toe. Batavia BINDT niet. Dat binden gaf den doorslag, in Nederland. Is het niet prachtig, dat we hier geen binding hebben?

KANTTEKENING: Dat is nog heelmaal niet prachtig. We hebben in Nederland niet maar negatief gevochten tegen de bindingamenschen, doch positief gestreden vóór de onderhouding der gemeenschap met de ten onrechte uitgeworpenen, want dakloos mag de gehoorzame niet zijn. Batavia laat hen dakloos. Het zegt alleen maar (als 't waar is, wat ik nog niet zien kan) de geschorste ambtsdragers mogen hier preeken. Waarom? Waar haalt die kerkeraad de ambtelijke positie der vrijgemaakten vandaan?

Van Christus? Laat hen dan zich vrijmaken, want Christus autoriseert niet tegelijk de ja-eischers en de neen-zeggers. En als Batavia zegt, wat het schijnt te zeggen: laat al die vragen rusten, accepteer een barthiaan en een vrijgemaakte, en de heele verdere theologengroep, die maar orthodoxe klanken hooren laat, dan zegt een vrijgemaakte: dank u wel; wij willen Christus zien in de ambtelijke opdracht en de erkenning daarvan. Het nivelleren van deze kwesties is even erg als het synodocratisch drijven en bannen. Het is niet genoeg, dat men ons NIET uitsluit (in gelegenheidscontacten). Het is noodig, dat men ons POSITIEF insluit, op goeden grondslag.

f) Het kerkverband is geen kerk; als Batavia in het synodocratische verband nog leeft, is dat wel jammer, maar het geeft den doorslag niet.

KANTTEKENING: Zie de aantekening op II, a). g) We moeten „in“ de kerk zuiveren, en als we in het buitenland komen, dan beginnen we met wat historisch geworden is, en gaan dan „in“ de kerk reformeeren.

KANTTEKENING: Batavia behoort, zelfs na Linggadjadi, formeel nog tot het Rijksverband. Het is dus geen buitenlandsche kerk. Het draagt de financiële lasten der uitwerpers, en laat de uitgeworpenen alleen strijden. Batavia is synodocratisch geteekend, zoolang het zich niet vrijmaakt. Men kan, ingeval van verhuizing naar het buitenland, in een buitenlandsche kerk een procedure openen over punten van leer en kerkregering, die daar tevoren niet behandeld zijn. Maar in Batavia staat het anders; daar heeft men de procedure gehad, men heeft zelfs met de synodocraten weer vergaderd in synodaal verband. De zaak is daar aan de orde geweest, ook al hield men zich indonesisch-doof. Op ficties grondt men geen avondmaalsgemeenschap.

h) Als Batavia niet bindt, stelt althans deze kerk niet, zooals de synodocratische, haar ordinantiën boven het Woord. Ergo, doe maar mee.

KANTTEKENING: Het is onjuist gezien. Als Batavia barthiaansche toelaat, stelt het wel degelijk eigen ordinantiën boven het Woord. En als het zich van den heelen nederlandschen rompslomp niets aantrekt, stelt het ook eigen inzicht boven Gods Woord. Want Gods Woord beveelt ons, dat we ons voegen bij de ware kerk, onrecht verloochenen, zonden afwijzen, positief hen zoeken, die als David hebben gestreden tegen Goliath, en met hen gemeenschap oefenen. Anders aanvaardt men het systeem van het indifferentisme in ethisch, confessioneel en kerkrechtelijk opzicht. Dat indifferentisme stelt zich boven het Woord, hetwelk er wars van beveelt te wezen.

i) Batavia erkent de synodocratische tucht niet. Ergo.....

KANTTEKENING: Als Batavia allerlei predikanten toelaat, ook barthiaansche, erkent het de tucht niet. Inderdaad. Ook de goede niet. En dan moet Batavia ONS wel tuchtigen. We hebben wel de tucht afgewezen, die niet naar de gemeene ordening der kerken was, maar heusch niet de tucht, die wel naar die ordening wil bediend wezen.

j) In Indië is een ander ontwikkelingsstadium dan in Nederland. Ergo.....

KANTTEKENING: Waarom zou Indië een ander ontwikkelingsstadium hebben? Het leeft tot den huidige dag synodocratisch mee. En de verdere ondergrondse ontwikkeling kon wel eens deformatie zijn. Zie de actie-ds Verkuyl. Zie het preeken van de predikanten over en weer.

III. We concludeeren dus, dat onze vrijgemaakte gereformeerden goed zullen doen, steun te verleen aan het „Gereformeerd Contact-comité voor Nederlandsch Indië (Art. 31) te Batavia“. Correspondentie-adres: Vdg. P. v. Bolhuis, H.K.A.G., III, A. Veldpost Batavia. Daar wordt contact gezocht met gereformeerden in verstrooiing; te Batavia is een kring tot bestudeering van de gereformeerde beginselen, in het gebouw „Arnhem“, Noordwijk 15, Batavia. C. Wie aan vdg. Bolhuis adressen opgeeft, helpt mede, onze jonge menschen te bewaren in hun zwaren strijd. Laat hen zich organiseren, en via den kerkelijken weg, b.v. door aanvraag van steun bij de kerkeraaden, trachten te komen tot consolideering van een eigen kerkelijk leven. Alleen wie zelf weet wat hij wil, en zich organiseert met geloovigen van dezelfde belijdenis, kan DAARNA eventueel „logeren“ bij andersdenkenden. Maar bij anderen „logeren“ is nog wat anders dan met die anderen „samen-wonen“. Als de kerkeraaden zich de moeilijkheden indenken, kunnen zij, via classis, en particuliere synode, de zaken van ginds bij de generale synode aanhangig stellen. Zoo noodig, kunnen twee particuliere synodes een tusschentijdsche generale synode aanvragen. Liever die weg, dan improvisaties, die tot schade leiden, welke straks ook in Nederland haar wrange vruchten doet „oogsten“.

K. S.

P.S. In een brief uit Batavia wordt me geschreven, dat van de zijde der Batavia-sche predikanten wordt geklaagd, dat onze synode niet heeft geantwoord op het schrijven uit Indië. Ze zou „taal noch teeken“ hebben geantwoord. Met dit argument wordt onze jeugd bewerkt om zich aan te sluiten. Afgedacht van het felt, dat tenslotte die correspondentie geen zoden aan

den dijk :
gevend zij
woord op
wijzen we
brieven g
heeft; dat
schenen z
ons niet
zou verzo
we zullen

THEOL

De Hoe
Niet al
(6000.—
actie ten
één kwart
gesteld d
van het g
mooie rar
een indus
Van der
een cere,
ren, en zo
een prijs,
woord w
het verho
het iets i
Grondri
nabij U
Die spre
Calvin ir
ment uit
heirleger
concrete,
Welnu,
Mozes (I
lang ver
wetgev
dat de r
kinderen
ook niet
te dalen
ning de
overen, l
bij hen, i
zijdig ge
Hieron
wet dra
met de
het mid
vleesch
hebreuev
is het W

In de
van het
Nieuwe
die aan
Aan h
Mozes,
steenrots
door rui
Aäron, d
Naar i
1. het
grieksch
beginlett
Ch(risto
= Heila
2. het
op de r
daaroi
eerst:
dament;
daarbi
die eens

Men i
klank pe
woorden
kunnen
antiek d
rechts i
De spre
schen,
Dat wil
bad, doe
Daar
maal: e
Daar
Daar
evangel
Jeruzale
Europa
door d
Magog
ocean”
En d
van het
geloof v
De fi
waarop
tus. En
Het zal
dat hun
een con